

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1858

VIII. Die Markgrafen Johann und Otto geben den Gewandschneidern zu
Stendal Jnnungs-Artikel, am 15. Mai 1231.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54890](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54890)

et totum forum, quod hactenus commune fuit, ad utilitatem communitatis liberaliter contulimus perpetuo possidendum et in usus sibi utiles conuertendum. Ut autem hec nostra donacio in suo vigore firma maneat et inconuulsa, presentem paginam inde conferibi et sigilli nostri appensione iussimus insigniri. Huius rei testes sunt Henricus pincerna, Albertus de Spandowe, Albertus de Niendorp, Henricus de Woldenhagen, Euerhardus de Cremcowe, Cono de Piwelingen, Albertus salie, Halt de Angern, Volcmarus et Rodolfus, fratres, de Rolstede et alii quam plures. Acta sunt hec apud stendale, Anno Dominice incarnationis M°. CC°. XXVII, XVI Kalend. Marcii.

Nach dem Original des Salz. Ratharchives No. 3.

VII. Document über die Dedicacion des Altars der Pfarrkirche zu Hassel bei Stendal, vom Jahre 1230.

Anno Incarnacionis Dominice M. CC. XXX. dedicata est hec ecclesia a Domino Wilhelmo, Havelbergenfi Episcopo, consenciente venerabili Domino Friderico, Halberstadienfi Episcopo, continentur reliquie Johannis baptiste, Nycolai episcopi et conf., Marie Magd., Godehardi episcopi conf., Stephani prothomart. et aliorum Sanctorum.

Nach Beckmann's Beschreib. a. a. D. Sp. 264, aus einem im Altare der alten Kirche ehemals befindlich gewesenem Pergamentstreifen.

VIII. Die Markgrafen Johann und Otto geben den Gewandschneidern zu Stendal Innungs-Artikel, am 15. Mai 1231.

In nomine sancte et individue Trinitatis. Johannes et Otto, dei gratia Marchiones Brandenburgenses, omnibus hanc literam inspecturis salutem et omne bonum. Acta presentis temporis deperire solent in futurum, nisi debito literarum subsidio confirmentur. Ea propter notum facimus tam presentibus quam futuris, quod nos Johannes et Otto, Marchiones Brandenburgenses, nostre ciuitati stendale secundum honestiora prospicere cupientes, Jura fratrum gilde et illorum, qui incifores panni actenus nuncupatur, actenus in nostra ciuitate stendal obseruata, in melius immutauimus et immutamus, ita videlicet, quod ipsi eadem super hoc iura obseruent que fratres, gilde et incifores panni in Magdeborch actenus obseruare consueuerunt. Sunt autem hec iura ipforum: Nemo presumat incidere pannum, nisi consorcium habeat nostre fraternitatis, qui autem hoc infregerit, gilde per tria talenta emendabit. Ter in anno debet esse colloquium fratrum, et quicumque ad hoc non venerit, secundum iusticiam emendabit. Quicumque nostram fraternitatem intrare voluerit, cujus pater confrater noster fuerit et pannos inciderit, cum amicis suis

ad colloquium fratrum veniet; et si honeste se gesserit, ad primam petitionem cum quinque solidis conforcium fratrum poterit adipisci, et magistro sex denarios dabit et si inhoneste uel bene se non gesserit, differri debet ad secundum colloquium et ad tertium. Quicumque autem de civibus nostris intrare voluerit, si probus homo sit et honestus, talentum ad introitum fratribus presentabit et magistro solidum unum. Si vero hospes aliquis homo probus fraternitatem nostram habere decreverit, ad introitum Gilde triginta solidos dabit, et magistro decem et octo denarios. Tempore autem nundinarum, id est fori annualis, quilibet hospes, dummodo de opere non sit, incidere pannum poterit toto foro illo perdurante. Quicumque autem Burgenium nostrorum de officio intrare voluerit, officium suum abjurabit, et ad introitum gilde marcam auri sub gracia fratribus presentabit et magistro decem et octo denarios. Quicumque fratrum pannos in domo sua parare consuevit, et illos more aliorum vendere aut incidere solet, aut cesset, aut fraternitatis sue expers erit. Quicquid vero due partes fratrum decreverint facere, tertia pars omnino debet consentire; quod si noluerit, per tres solidos quilibet emendabit, et ad proximum colloquium eos perfolvet. Quolibet anno unus magister et quatuor alii boni viri, qui rebus gilde presint, fideliter eligentur. Quicumque autem istis institutionibus contrarius fuerit, et magistro et fratribus secundum iustitiam obedire noluerit, ipsius contumacia debet superioris iudicio refrenari. Ut autem hec nostra institutio in suo vigore perhenniter valeat permanere, et ne quisquam sub potestate nostra constitutus ipsam infringere presumat, presentem paginam inde conscribi et sigilli nostri appensione iussimus insigniri. Hujus rei testes sunt: Dominus Hinricus de Stendal, Guntramus notarius, Canonicus in Stendal, Nicolaus parvus, Jordanus Marfilius, Burgeneses in Stendal, et alii quam plures fide digni. Actum anno domini M^o. CC^o. XXXI°. indictione tertia, idus Maii.

Nach einer Copie vom Jahre 1323, im Gildebuch des Stend. Rathes-Archives No. 53.

IX. Des Rathes zu Stendal Innungs-Gesetze für die dortigen Tuchmacher, vom 4. Februar 1233.

In Nomine sancte et individue Trinitatis. Consules de Stendale omnibus hoc scriptum inspecturis seruicium. Ab humana cicius elabitur memoria, quod nec scripto nec uoce testium eternatur. Commendatum igitur esse uolumus tam presencium quam futurorum memorie, quod consilio prius habito cum quibusdam Burgenibus nostris maioribus et cum officialibus, hoc modo decreuimus, quod quicumque burgenium nostrorum officio texendi uti uoluerit, unum stamen*) habere debet, vel tantum duo, et in possessione sua ponat, et de quolibet stamine tres solidos ad introitum fraternitatis perfoluat. Si vero infra tempus prefixum hos denarios non perfoluerit, et postmodum hoc officium habere decreuerit, non nisi cum viginti tribus solidis poterit adipisci. Quicumque hoc conforcium fraternitatis non habuerit, ipsi nequaquam licebit pannos comparare. Quicumque autem confrater pannos comparauerit contra institutiones fratrum et ipsorum decretum, quod de consilio consulum habere debent, pro tali maleficio talentum ad emendacionem consulibus presentabit vel officio suo ad unum annum carebit. Si vero aliquis cum falso panno deprehensus fuerit, pannus comburetur publice, immo ipse auctor sceleris, secundum iusticiam emendabit. Quicumque autem